

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

LIITE

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ampuma-aselakia, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia ja asevelvollisuuslain 97 a §:ää.

Muutoksilla pantaisiin täytäntöön asedirektiiviin tehdyt muutokset.

Aseväkivästä koskeva määritelmä ehdotetaan lisättäväksi ampuma-aselakiin.

- tarpeeton

Ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamista koskevia säännöksiä esitetään muutettavaksi niin, että lupa tulee peruuttaa niissä tapauksissa, joissa luvan myöntämisen edellytyksiä ei enää ole. Lisäksi harkinnanvaraisia ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamisperusteita tarkennettaisiin.

- aiheuttaa poliisien kannalta resurssien tuhlausta, valvonta on perustuslain vastainen

Luvanhaltijan tulisi tehdä ilmoitus ampuma-aseen tai aseosien lainaamisesta poliisille, jos lainaaminen kestäisi pidempään kuin 10 päivää.

- perusteeton ja sekaannusta aiheuttava

Säännöstä poikkeuksesta aseosien luvanvaraisuuteen tarkennettaisiin niin, että luvanvaraista ei olisi osien hankkiminen, jos henkilöllä on oikeus vastaavista osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon eikä hankittavista osista saa koottua toista ampuma-asetta.

- osat tulisi vapauttaa täysin rekisteröinnistä

Ampuma-aselain määritelmiä ja luvan myöntämisen edellytyksiä koskevia säännöksiä muutettaisiin vastaamaan direktiivin muutosta, jolla osa aikaisemmin luvanvaraiseen B-luokkaan kuuluvista aseista on siirretty kiellettyjen aseiden A-luokkaan.

- perusteeton

Esitetyillä muutoksilla täytäntöön pantaisiin ampuma-asedirektiivissä jäsenvaltioille säädetty mahdollisuus myöntää lupia direktiivimuutoksella kiellettyyn A-luokkaan siirrettyihin ampuma-aseiden hankkimista ja hallussapitoa varten esimerkiksi maanpuolustustarkoituksessa, museoille ja keräilijöille sekä urheiluampujille.

- reserviläistoiminta on riittävä peruste

Lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ehdotetaan muutettavaksi niin, että laissa määriteltäisiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisena hallintotehtävänä olevan sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen antaminen ja Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle säädettäisiin mahdollisuus saada aselupia tiettyihin direktiivin A-luokan aseisiin sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen antamista varten. Ehdotuksessa ehdotetaan, että yksittäisille henkilöille säädettäisiin tietyin edellytyksin mahdollisuus saada aselupa direktiivin A-luokan aseisiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa tapahtuvaa harjoittelua varten.

- Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle vapaa hankintaoikeus ilman poliisin lupia, puolustusvoimat rekisteröi aseet

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 14 päivänä syyskuuta 2018.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	3
SISÄLLYS	4
YLEISPERUSTELUT	6
1 NYKYTILA JA SEN ARVIOINTI	6
Asedirektiivin soveltamisala	6
Ampuma-aseiden luokittelu	6
A-luokkaan sijoitetut ampuma-aseet ja poikkeuslupaperusteet	7
Ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden kauppa	7
Ampuma-aseiden merkintä	7
Asetietojärjestelmä	7
Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Asekauppiat ja -välittäjät	8
Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta	8
Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen	8
Maanpuolustuskoulutusyhdistys	8
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	9
Asedirektiivin soveltamisala	9
Ampuma-aseiden luokittelu	10
Edellytykset hankinta- ja hallussapitolupien myöntämiselle A-luokkaan sijoitetuille ampuma-aseille	10
Ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden kauppa	12
Ampuma-aseiden merkintä	12
Asetietojärjestelmä	12
Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä	12
Asekauppiat ja -välittäjät	12
Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta	13
Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen	13
Kansallisen puolustuksen poikkeus	14
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	15
3.1 Taloudelliset vaikutukset	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
3.2 Vaikutukset viranomaisen toimintaan	15
3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset	16
3.4 Ympäristövaikutukset	17
4 ASIAN VALMISTELU	17
4.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen	17
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	17
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
1.1 Laki ampuma-aselain muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
1 Luku Soveltamisala ja määritelmät	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
1.2 Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
1.3 Laki asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
3 VOIMAANTULO	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
4 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
LIITTEET	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
LAKIEHDOTUKSET	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
3. Laki asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
RINNAKKAISTEKSTIT	VIRHE. KIRJANMERKKIÄ EI OLE MÄÄRITETTY.
1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

2. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**
3. Laki asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

YLEISPERUSTELUT

Nykytila ja sen arviointi

Siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden hankintaan, hallussapitoon ja tuontiin ja vientiin sovelletaan kattavia EU:n sääntelypuitteita, jotka asetetaan direktiivissä aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta 91/477/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2008/51/EY. Direktiivin tavoitteena on huolehtia siitä, että sisämarkkinat toimivat ampuma-aseiden osalta ja samalla taata korkea turvallisuustaso EU:n kansalaisille.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/853 aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY) muuttamisesta annettiin 17 päivänä toukokuuta 2017 (jäljempänä asedirektiivi). Asedirektiivin muutosten taustalla olivat viime vuosina ja erityisesti vuoden 2015 aikana Ranskassa ja muualla Keski-Euroopassa tapahtuneet terrori-iskut. Komissio katsoi, että nämä tapahtumat olivat selvä osoitus järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin aiheuttamasta hyvin moniulotteisesta turvallisuusuhasta. Niihin vastaamiseksi komissio halusi entisestään vahvistaa keinoja ampuma-aseiden salakuljetuksen vaikeuttamiseksi. Komissio katsoi, että ampuma-aseiden osalta EU:ssa tarvitaan entistä koordinoitumpaa ja yhtenäistä lähestymistapaa.

Asedirektiivissä käsitellyt turvallisuuskysymykset ovat luonteeltaan rajatylittäviä. Rikolliseen toimintaan liittyvä yhden jäsenvaltion haavoittuvuus vaikuttaa koko Euroopan unioniin. Eroavaisuudet kansallisessa lainsäädännössä, ampuma-aseiden luokittelussa ja hallintomenettelyissä haittaavat direktiivin yhdenmukaista soveltamista. Asedirektiivillä vahvistetaan yhteiset sääntelypuitteet, jollaisia ei olisi saatu aikaan pelkästään kansallisilla tai kahdenvälisillä toimilla.

Asedirektiivin kansallinen täytäntöönpano on toteutettu ampuma-aselakiin (1/1998) ja ampuma-aseasetukseen (145/1998) sisällytetyillä säännöksillä.

Asedirektiivin soveltamisala

Asedirektiiviä ei aikaisemmin sovellettu kansallisen lainsäädännön mukaiseen puolustusvoimien, poliisin, julkisten palvelujen taikka keräilijöiden ja aseiden alalla toimivien sivistyksellisten ja historiallisten järjestöjen aseiden ja ampumatarvikkeiden hankintaan ja hallussapitoon, eikä sota-aseiden ja -ampumatarvikkeiden kaupallisiin siirtoihin. Direktiivimuutoksessa soveltamisala säilyi muuten ennallaan, mutta **keräilijät ja sivistykselliset sekä historialliset järjestöt sekä museot tuotiin soveltamisalan piiriin**. Näin ollen tämä direktiivi soveltuu uutena aseharrastajaryhmänä myös näihin tahoihin. Lisäksi soveltamisalan ulkopuolelle jäävien sota-aseiden ja -ampumatarvikkeiden kaupallisia siirtoja koskevaa säännöstä on tarkennettu viittaamalla asiaa sääntelevään neuvoston direktiiviin. Asiasisältö ei tältä osin muutu.

- perusteeton

Suomessa asekeräilyyn tarvitaan Poliisihallituksen antama hyväksyntä. Keräilijöiden on voimassaolevan ampuma-aselain mukaisesti haettava lupaa hankkimilleen aseille ja aseiden osille tai tietyissä tapauksissa tehtävä ilmoitus keräilemistään aseiden osista.

Ampuma-aseiden luokittelu

Ampuma-aseet oli asedirektiivissä aikaisemmin jaettu neljään eri luokkaan. A-luokkaan kuuluivat kielletyt aseet, B-luokkaan luvanvaraiset aseet, C-luokkaan ilmoituksenvaraiset aseet ja D-luokkaan muut aseet. Direktiivimuutoksella aseiden luokittelua muutettiin niin, että osa aiemmin luvanvaraisista aseista siirrettiin kiellettyjen aseiden luokkaan ja D-luokka poistettiin. Lisäksi deaktivoituja ampuma-aseita koskevia säännöksiä tiukennettiin ja deaktivoitistandardeja ja -tekniikoita koskevien yhteisten suuntaviivojen vahvistamisesta sen varmistamiseksi, että deaktivoitujen ampuma-aseiden tehoa pysyvästi ampumakelvottomiksi annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2403 (jäljempänä deaktivoitiasetus) mukaisesti deaktivoitujen ampuma-aseiden sijaitettiin C-luokkaan eli ne ovat ilmoituksenvaraisia. Ampuma-aseista muunnetut hälytys- ja merkinantoaseet eivät aiemmin kuuluneet direktiivin soveltamisalaan, mutta muutosdirektiivissä ne on sijoitettu samaan aseluokkaan, johon ne kuuluivat ennen kuin ne oli muunnettu hälytys- tai merkinantoaseiksi. Tämä johtuu siitä, että muutostyön toteutus on helppo kumota ja palauttaa väline takaisin ampuma-aseena toimivaksi.

- sekava ja toimimaton, deaktivoitujen ampuma-aseita

Ampuma-aseita ei Suomessa ole luokiteltu asedirektiivin mukaisesti eri luokkiin, vaan säädösteknisesti on päädytty siihen, että tietyt ampuma-aseet on säädetty erityisen vaarallisiksi ampuma-aseiksi. Muutosdirektiivin johdosta uudet A-luokkaan sijoitettavat ampuma-aseet tulee säätää erityisen vaarallisiksi

ampuma-aseisiksi ja niiden osia tulee kohdella erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osina. Ampuma-aseet ovat luvanvaraisia ja aseiden osat joko luvanvaraisia, tai jos henkilöllä on oikeus vastaavista osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon, ilmoituksenvaraisia.

- perusteeton ja tarpeeton muutos

A-luokkaan sijoitetut ampuma-aseet ja poikkeuslupaperusteet

Ennen muutosdirektiiviä poikkeusluvan myöntäminen A-luokkaan sijoitettujen ampuma-aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon oli mahdollista erityistapauksissa. Direktiivimuutoksella poikkeustilanteista on säädetty aikaisempaa tarkkarajaisemmin, jolloin jäsenvaltioille jää vähemmän harkinnanvaraa. Tältä osin muutetun asedirektiivin johdosta perusteita poikkeuslupien myöntämiselle tarkennetaan.

Suomessa muutosdirektiivin mukaisesti A-luokan aseisiin on myönnetty lupia tähän asti esimerkiksi ampumaurheilu-, maanpuolustus- ja keräilytarkoituksessa. Ampuma-aseiden lukumäärästä asetyypeittäin ja asetoimintojen perusteella ei ole kattavia tilastoja. Poliisilta saadun arvion mukaan Suomessa on luvanhaltijoilla tällä hetkellä sellaisia ampuma-aseita, jotka asedirektiivin myötä siirtyvät A-luokkaan hieman alle 10 000 ja luvanhaltijoita noin 8 500.

- soveltuva järjestöjen sääntöjen mukaiseen harjoitteluun sekä kilpailuun hnkintaperusteena

Ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden kauppa

Asedirektiivin lisättiin etäsopimuksella tapahtuvaa kauppaa koskien ehtoja ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta.

Ampuma-aselaki edellyttää nykyiselläänkin, että ampuma-aseen saa luovuttaa tai lainata vain sellaiselle henkilölle, jolla on vastaavaan aseeseen hallussapitoon oikeuttava lupa. Poliisin asetietojärjestelmää kehitettäessä on otettu huomioon se, että tietojärjestelmää voitaisiin jatkossa käyttää hyväksi henkilöllisyyden ja aseluvan voimassaolon tarkastuksen tekemisessä.

- ei perusteita

Ampuma-aseiden merkintä

Ampuma-aseiden jäljitettävyyden edistämiseksi asedirektiivissä tarkennettiin ampuma-aseiden ja aseiden osien merkintöjä koskevia säännöksiä. Asedirektiivin merkintävaatimukset koskivat aiemmin kokoonpantua ampuma-asetta, mutta uudet säännökset koskevat myös olennaisia osia sellaisenaan. Aiemmin voimassa ollut direktiivi edellytti yksilöityä merkintää, muutosdirektiivissä vaatimusta on täsmennetty ja merkinnältä vaaditaan selkeyttä, pysyvyyttä ja yksilöintiä. Merkintä on tehtävä viipymättä valmistuksen jälkeen ja viimeistään ennen markkinoille saattamista tai viipymättä unionin alueelle tuonnin jälkeen. Yksilöivä merkintä tehdään ampuma-aseen runkoon tai kehykseen. Muutosdirektiivi valtuuttaa komission antamaan ampuma-aseiden ja aseiden osien merkinnästä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan merkintöjen tekniset määritelmät. Merkintöjä koskevien vaatimusten yhtenäistämällä edistetään ampuma-aseiden jäljitettävyyttä ja myös niiden ampuma-aseiden jäljitettävyyttä, jotka on koottu erikseen hankituista aseiden osista.

Ampuma-aselain mukaisesti ampuma-aseeseen tulee tehdä valmistusmerkintä tai täydennysmerkintä ja pysyvästi Suomeen tuotujen aseiden osalta tuontimerkintä. Poliisihallitus voi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä, jos merkintä alentaisi keräilyllisesti arvokkaan ampuma-aseen arvoa. Muutosdirektiivin mukaan historiallisesti erityisen merkittäviä ampuma-aseita tai olennaisia osia koskevat merkintävaatimukset määräytyvät edelleen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

- ei perusteita muutosmerkinnöille, aseet numeroidaan sarjanumerolla ja tekijä nimetään valmistushetkellä

Asetietojärjestelmä

Muutosdirektiivin asetietojärjestelmää koskevat säännökset edistävät myös aseiden jäljitettävyyttä. Jo aiemmin asedirektiivi sisälsi jäsenvaltioita koskevan vaatimuksen joulukuun loppuun 2014 mennessä perustaa keskitetty tai hajautettu tietokoneistettu tietojen arkistointijärjestelmä, jolla taataan toimivaltaisille viranomaisille pääsy tietojen arkistointijärjestelmiin. Arkistointijärjestelmään tuli kirjata kukin asedirektiivin soveltamisalan piiriin kuuluva ampuma-ase ja tallentaa ja säilyttää vähintään 20 vuoden ajan kunkin ampuma-aseen tyyppi, merkki, malli, kaliiperi ja sarjanumero sekä toimittajan ja luovutuksensaajan tai hallussapitäjän nimet ja osoitteet.

Suomessa ampuma-aseiden ja niiden osien tiedot kirjataan poliisin asetietojärjestelmään.

- aseet tietojärjestelmään, ei niiden osat

Asekauppiat ja -välittäjät

Muutosdirektiivissä asekauppiiaan määritelmää on täsmennetty kieliasua selkeyttämällä. Asedirektiivin uudessa säännöksessä elinkeinotoiminnan määrittelyssä on eroteltu toisaalta elinkeinotoiminta ampuma-aseiden ja olennaisten osien kanssa ja toisaalta ampumatarvikkeiden kanssa. Jos elinkeinotoiminta koostuu kokonaan tai osittain jommastakummasta edellä mainitusta, asekauppiiaan määritelmä täyttyy. Lisäksi asekauppiasta koskevan henkilön elinkeinoa määrittäväksi toiminnoksi on lisätty ampuma-aseiden ja olennaisten osien sekä ampumatarvikkeiden muuttaminen. Asedirektiivin mukaan asevälittäjät tarjoavat samankaltaisia palveluja kuin asekauppiat ja siksi direktiivin asekauppiaita koskevien velvoitteiden tulisi pääosin koskea myös asevälittäjiä.

- asevälittäjä on epäselvä määrittely

Suomessa ampuma-aselaissa ei ole aikaisemmin ollut asevälittäjää koskevaa määritelmää.

Vanhan asedirektiivin mukaisesti asekauppioiden oli pidettävä koko toimintansa ajan rekisteriä, johon kirjataan kaikki niiden toteuttamat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ampuma-aseiden vastaanottamiset ja luovutukset sekä ampuma-aseen tunnistamiseen ja jäljittämiseen tarvittavat tiedot, erityisesti tyyppi, merkki, malli, kaliiperi ja sarjanumero sekä toimittajan ja luovutuksensaajan nimet ja osoitteet. Lopetettuaan toimintansa asekauppioiden oli toimitettava rekisterinsä kansalliselle viranomaiselle.

Asedirektiivin muutoksessa jäsenvaltioille on säädetty velvollisuus perustaa järjestelmä, jolla säännellään asekauppioiden ja -välittäjien toimintaa. Aiemmin jäsenvaltioilla oli tämän suhteen harkintavaltaa ja järjestelmä on nyt ulotettu välittäjien lisäksi myös asekauppiaisiin. Tällä tavoin asevälittäjät ja asekauppiat asetetaan direktiivissä samaan asemaan.

Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta

Aseiden turvallisesta säilyttämisestä ei direktiivissä ollut aiemmin säännöksiä, mutta direktiivimuutoksessa tällainen säännös on lisätty. Muutosdirektiivin mukaan jäsenvaltioiden tulee ottaa käyttöön säännöt ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden asianmukaisesta valvonnasta, sekä säännöt niiden asianmukaisesta ja turvallisesta säilytyksestä. Aseet ja niiden ampumatarvikkeet eivät direktiivin mukaan saa olla suoraan yhdessä saatavilla.

Ampuma-aselaki sisältää aseiden säilyttämistä ja kuljettamista koskevat kattavat säännökset, jotka pääosin vastaavat myös muutosdirektiivin vaatimuksia lukuun ottamatta aikuisen vastuuta alaikäiselle luvitettujen ampuma-aseiden asianmukaisesta säilyttämisestä.

Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen

Asedirektiivi ei ennen muutosta sisältänyt säännöksiä aseluvan haltijoiden seurannasta luvan myöntämisen jälkeen. Muutosdirektiivissä jäsenvaltiot veloitetaan perustamaan ampuma-aseluvan haltijoita koskeva seurantajärjestelmä.

- Suomen perustuslain vastainen

Aiemman asedirektiivin mukaan jäsenvaltio voi peruuttaa ampuma-aseen hallussapitoluvan, jos jokin edellytyksistä, joiden perusteella lupa on myönnetty, ei enää täyty. Muutosdirektiivillä jäsenvaltioille asetettiin vaatimus aseluvan säännöllisestä tarkastelusta ja luvan peruuttamisesta, jos luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty.

- mahdoton tilanne valvonnan kannalta

Suomessa voimassaolevien aselupien haltijoita valvotaan poliisin viranomaisvalvontana. Poliisilaitokset seuraavat vuorokausitasolla rekisteritietoja ja tietojen vertailulla voidaan tarkistaa, onko henkilöllä asean hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavia lupia. Muilta viranomaisilta tulevien ilmoitusten kautta saadaan tietoa luvan hakijoiden ja haltijoiden terveydentilasta sekä esimerkiksi asevelvollisen käyttäytymisestä, joita voidaan hyödyntää lupamenettelyssä ja -valvonnassa arvioitaessa henkilön soveltuvuutta asean hallussapitoon. Terveystietojen ammattihenkilöllä on ampuma-aselain 114 §:n mukaan oikeus ja tietyissä tapauksissa velvollisuus ilmoittaa henkilöstä, joka voi terveydentilansa puolesta olla sopimaton pitämään hallussaan ampuma-aseita. Tarkempia säännöksiä ilmoituksesta on annettu valtioneuvoston asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilön ampuma-aseilmoituksesta (1223/2011).

Maanpuolustuskoulutusyhdistys

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksestä ja sen julkisista hallintotehtävistä säädetään vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa (556/2007). Laissa on muun muassa säännökset sotilaskoulutuksesta, jota antaa tai tilaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä Puolustusvoimat. Edellä mainitun lisäksi laissa on säännökset Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antamasta sotilaallisia valmiuksia palvelevasta koulutuksesta. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus on säädetty sisällöltään avoimeksi ja sitä rajoittavat ainoastaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sotilaalliseksi koulutukseksi rajatut koulutussisällöt.

Puolustusvaliokunta on vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia koskevassa mietinnössään (PuVM 3/2006 vp) todennut, että sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ovat esimerkiksi suunnistus- ja karttatarjoitukset. Kyseinen esimerkki on ainoa sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen sisältöä määrittelevä luonnehdinta ja se jättää tulkinnanvaraiseksi sen, voiko Maanpuolustuskoulutusyhdistys antaa sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa ampumakoulutusta.

-ampumakoulutus ja sovellettu ampumakoulutus ovat sotilaallista harjoitusta ja lain mukaisia

Maanpuolustuskoulutusyhdistys on järjestänyt merkittävän määrän erilaisia kursseja, joiden osana tai pääasiallisena aiheena on ollut ampumakoulutuksen antaminen. Ampumakoulutusta on annettu muun muassa nousujohteisilla ampumakurssikonaisuuksilla, joissa on ammuttu sotilaskäytössä olevia ampuma-aseita perustoimintavaltaan muistuttavilla ampuma-aseilla. Näiden kurssien lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseina on järjestetty esimerkiksi metsästystä ja erilaisia urheiluampumalajeja palvelevia ammuttakursseja.

Edellä mainittuja ammuntaa sisältäviä kursseja on järjestetty sekä Maanpuolustusyhdistyksen 7 §:n 1 momentin mukaisena julkisena hallintotehtävänä järjestettävänä sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena että 7 §:n 2 momentin mukaisena vapaana yhdistystoimintana. Nykytilassa haastavaa on, ettei voimassa olevasta lainsäädännöstä voida suoraan todeta, että Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä olisi oikeus järjestää ammuntaa sisältäviä kursseja muuna kuin sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena. Tätä on pidettävä ongelmallisena, sillä ampumataito on yksi sotilaan perustaidoista ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä tulisi olla mahdollisuus antaa tällaista koulutusta.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaa valvovien viranomaisten ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rikosoikeudellisella virkavastuulla toimivien oikeusturvan näkökulmasta olisi myös perusteltua säätää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antamasta ampumakoulutuksesta selkeästi ja tyhjentävästi.

- yhteistoiminnassa puolustusvoimien kanssa

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön 17 päivänä toukokuuta 2017 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2017/953/EU direktiivin 91/477/ETY muuttamisesta. Direktiivi ehdotetaan implementoitavaksi uudelleenkirjoitusmenetelmällä. Jäsenvaltioiden tulee panna direktiivi pääosin täytäntöön 15 kuukauden kuluessa sen voimaantulosta, 14 päivänä syyskuuta 2018. Pidempi täytäntöönpano-aika on annettu direktiivin muutetun 4 artiklan 3 ja 4 kohdan noudattamisen edellyttämien säännöksille, joiden tulee olla voimassa viimeistään 14 päivänä joulukuuta 2019. Direktiivin 4 artiklan 3 kohta koskee jäsenvaltion velvollisuutta perustaa järjestelmä asekauppiain ja -välittäjien toiminnan sääntelemiseksi. Järjestelmän tulee sisältää vähintään jäsenvaltion alueella toimivien asekauppiain ja välittäjien rekisteröinti, luvan antaminen asekauppiain ja -välittäjien toiminnalle kyseisen jäsenvaltion alueella ja yksityisen ja ammatillisen luotettavuuden sekä asian kannalta merkityksellisen ammattitaidon tarkastaminen. Direktiivin 4 artiklan 4 kohdan muutoksella on tarkennettu jäsenvaltioiden velvollisuutta kirjata tietokoneistettuun tietojen arkistointijärjestelmään ampuma-aseita koskevia tietoja ja lisäksi kohdassa velvoitetaan asekauppiat ja -välittäjät pitämään koko toimintansa ajan rekisteriä, johon kirjataan direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ampuma-aseet ja olennaiset osat, jotka ne ovat vastaanottaneet tai luovuttaneet. Asedirektiivin 4 artiklan 3 ja 4 kohdan muutosten osalta tarpeelliset säännösmuutos ehdotukset annetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muutosesityksen yhteydessä.

Asedirektiivin soveltamisala

Asedirektiivin muutoksella myös museot ja keräilijät sisällytettiin asedirektiivin soveltamisalaan ja toisin kuin aiemmin, myös heihin soveltuvat samat säännökset kuin muihin yksityisiin aseanomistajiin. Asedirektiivissä myös määritetään, mitä museolla ja asekeräilijällä direktiivissä tarkoitetaan. Muutos edellyttää joitakin muutoksia ampuma-aselakiin.

Asedirektiivin soveltamisalaan lisättiin deaktivoitua ampuma-aseita ja aseiden osat tietyin edellytyksin. Direktiiviä sovelletaan sellaisiin aseisiin ja aseiden osiin, jotka on deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti.

- perusteita lisäämiselle ei ole, on perustuslain vastainen

Asedirektiiviin on otettu deaktivoitua ampuma-aseita koskeva määritelmä, jonka mukaan deaktivoituilla ampuma-aseilla tarkoitetaan ampuma-aseita, jotka on tehty pysyvästi ampumakelvottomiksi deaktivoimalla ne, varmistaen, että kaikki kyseisen ampuma-aseen olennaiset osat on tehty pysyvästi toimintakelvottomiksi siten, ettei niitä voida poistaa, asentaa uudelleen tai muuttaa millään tavalla siten, että ampuma-ase voitaisiin uudelleen tehdä ampumakelpoiseksi. Muutos aiheuttaa muutostarpeen ampuma-aselakiin. Ampuma-aseita poistetaan säännös, jonka mukaan pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyä asetusta ei pidetä ampuma-aseena. Jatkossa deaktivoitua aseita ovat asedirektiivin mukaisesti ilmoituksenvaraisia ampuma-aseita ja niiden hankinnasta tulee tehdä ilmoitus poliisille.

- ei perusteita

Ampuma-aseiden luokittelu

Asedirektiivissä muutettiin aseiden luokittelua. Asedirektiivissä kiellettyjen aseiden A-luokkaan sijoitettiin tietyt itselataavat keskisytytteistä patruunaa ampuvien kertatuliaseiden ja ison latauslaitteen yhdistelmät, sarjatuliaseet, jotka on muunnettu itselataaviksi kertatuliaseiksi, pitkät itselataavat kertatuliaseet, jotka voidaan helposti lyhentää sekä A-luokan ampuma-aseista muunnetut ampuma-aseet.

Asedirektiivissä B-luokkaan kuuluvat luvanvaraiset aseet. Näitä aseita ovat muun muassa lyhyet lippaalliset kertatuliaseet, keskisytytteiset lyhyet yksipatruunaiset kertatuliaseet ja reunasytytteiset lyhyet yksipatruunaiset kertatuliaseet, joiden kokonaispituus on alle 28 senttimetriä. Direktiivin B-luokassa ovat sileäpiippuiset pitkät lippaalliset kertatuliaseet ja sileäpiippuiset pitkät itselataavat kertatuliaseet, joiden piipun pituus on enintään 60 senttimetriä. Luvanvaraisia ovat myös kaikki B-luokkaan kuuluvat ampuma-aseet, jotka on muunnettu ampumaan paukkupatruunoita, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi, sekä muut kuin A-luokkaan kuuluvat siviilikäyttöön tarkoitetut itselataavat kertatuliaseet, jotka muistuttavat sarjatuliaseita.

Asedirektiivissä C-luokkaan kuuluvat aseet, joista on tehtävä ilmoitus. C-luokassa ovat muut kuin B-luokkaan kuuluvat pitkät lippaalliset kertatuliaseet, rihlatulla piipulla varustetut pitkät yksipatruunaiset kertatuliaseet, muut kuin A- tai B-luokassa tarkoitetut pitkät itselataavat kertatuliaseet, sekä lyhyet reunasytytteiset yksipatruunaiset kertatuliaseet, joiden kokonaispituus on vähintään 28 senttimetriä. Ilmoituksenvaraisten aseiden luokkaan kuuluvat myös kaikki tähän luokkaan kuuluvat ampuma-aseet, jotka on muunnettu ampumaan paukkupatruunoita, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi.

Lisäksi ilmoituksenvaraisia ovat aseet, jotka on deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti sekä sileäpiippuiset pitkät yksipatruunaiset kertatuliaseet, jotka saatetaan markkinoille 15 kuukautta asedirektiivin muutoksen voimaantulosta tai sen jälkeen.

D-luokkaan kuuluivat aiemmin muut ampuma-aseet, joita olivat sileäpiippuiset pitkät yksipatruunaiset kertatuliaseet. Direktiivimuutoksessa D-luokitus poistettiin ja siihen kuuluneet aseet siirrettiin C-luokkaan.

Asedirektiivin säännökset B- ja C-luokkaan kuuluvista ampuma-aseista ja D-luokan poistaminen ei edellytä merkittäviä muutoksia ampuma-aselakiin.

- koko luokittelujärjestelmä on epäselvä ja saattaa lainkuuliaisia ihmisiä rikkomaa tahattomasti lakia, ei muutoksia nykyiseen lakiin.

Edellytykset hankinta- ja hallussapitolupien myöntämiselle A-luokkaan sijoitetuille ampuma-aseille

Komission alkuperäisessä ehdotuksessa ampuma-asedirektiivin muuttamiseksi kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan oli sijoitettu sarjatuliaseista muunnetut itselataavat kertatuliaseet, siviilikäyttöön tarkoitetut itselataavat kertatuliaseet, jotka muistuttavat sarjatuliaseita sekä kielletyistä ampuma-aseista deaktivoitua aseita. Komission ehdotuksessa A-luokan ampuma-aseille ei voinut missään tilanteessa myöntää lupia eikä siirtymäsäännöksiä A-luokkaan siirtyvien aseiden hallussapitoon oikeutetuille ollut. Neuvottelujen aikana Suomi toi esiin, että siviilikäyttöön tarkoitettujen itselataavien kertatuliaseiden, jotka muistuttavat sarjatuliaseita kieltäminen kokonaan vaikuttaisi haitallisesti erityisesti kansallisen puolustuksen järjestämiseen.

Asedirektiivin neuvottelujen aikana komission ehdotusta lievennettiin huomattavasti ja lopputuloksena kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan sijoitettiin vain hyvin rajoitettu joukko ampuma-aseita. Lisäksi asedirektiivi sisältää joukon säännöksiä, joiden nojalla kiellettyihin ampuma-aseisiin voi myöntää poikkeuksellisesti luvan.

- reserviläistoiminta on riittävä

Sarjatuliaseet, jotka on muunnettu itselataaviksi kertatuliaseiksi, säilyivät kiellettyinä myös hyväksytyssä asedirektiivissä. Kyseiset sarjatuliaseet on lähtökohtaisesti valmistettu alun perin sotilaskäyttöön ja niiden siviilikäyttö on riski yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Siviiliharrastustoiminnassa tällainen sarjatuliominaisuus on tarpeeton. Kilpaurheilussa käytettävät ampuma-aseet on lähtökohtaisesti valmistettu itselataavaa kertatulta ampuviksi ampuma-aseiksi. Sarjatuliaseiden muuntaminen itselataaviksi kertatuliaseiksi pysyvästi ja luotettavasti on epävarmaa. Ampuma-aseiden muuntamisen viranomaisvalvonta on mahdotonta. Muuntaminen voi lisäksi vaarantaa aseiden käyttöturvallisuuden. Näiden ampuma-aseiden kauppa voi edistää laitonta asekauppaa. Suomi on vuonna 1984 liittynyt kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevaan sopimukseen (SopS 40/1984, jäljempänä C.I.P.-sopimus). Sotilaskäyttöön valmistetut ampuma-aseet eivät yleensä täytä kansainvälisesti hyväksytyjä niin sanottuja C.I.P.-sopimusjärjestelmän vaatimuksia käyttöturvallisuudelle. C.I.P. sopimusjärjestelmän vaatimukset määrittävät kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevalla sopimuksella perustetussa kansainvälisessä komissiossa. Esimerkiksi näiden sarjatuliaseista muunnettujen ampuma-aseiden piiput ja patruunapesät eivät välttämättä vastaa siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden käyttöturvallisuutta koskevia vaatimuksia. Näin ollen nämä ampuma-aseet muodostavat turvallisuusriskin niin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kuin kuluttajaturvallisuudenkin kannalta.

- perusteettomia ja vääriä väitteitä

Itselataavat keskisytytteistä patruunaa ampuvat kertatuliaseet sijoitettiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan siinä tapauksessa että niiden osana on kapasiteetiltaan iso latauslaite tai vastaava irrotettava latauslaite on lisätty ampuma-aseeseen. Lyhyt itselataava keskisytytteistä patruunaa ampuva itselataava kertatuliase säilyy normaalina luvanvaraisena ampuma-aseena, kunhan sen osana ei ole kapasiteetiltaan yli 20 patruunan latauslaitetta tai sellaista irrotettavaa latauslaitetta ei ole siihen lisätty. Pitkän itselataavan keskisytytteistä patruunaa ampuvan kertatuliaseen latauslaitteen kapasiteetti saa olla enintään 10 patruunaa, jotta ampuma-ase on edelleen normaalisti luvanvarainen. Eli nämä ampuma-aseet vain kapasiteetiltaan isolla latauslaitteella varustettuna sijoitettiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan. Kun taas kapasiteetiltaan kohtuullisen kokoisella latauslaitteella varustettuna ne säilyivät normaalisti luvanvaraisina, joihin ampuma-aselain perusteella voidaan myöntää aselupia muun muassa ampumaharrastukseen ja -urheiluun.

- perusteeton vaatimus, latauslaite ei kuulu aseeseen ollenkaan

Lisäksi tietyt pitkät itselataavat kertatuliaseet, joiden pituutta voidaan lyhentää alle 60 senttimetriin taitto- tai teleskoopitukilla tai tukilla, joka voidaan irrottaa käyttämättä työkaluja, lisättiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan. Tällaisten ampuma-aseiden katsotaan olevan sellaisia, jotka voidaan helposti kätkeä. Ja kaikki kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan kuuluvat ampuma-aseet silloin, kun ne on muunnettu ampumaan paukkupatruunoita, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi on sijoitettu kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan. Ampuma-aseiden muuntaminen pysyvästi ja luotettavasti on epävarmaa ja sitä on mahdoton valvoa.

- perusteettomia väitteitä ja olettamuksia

A-luokkaan sijoitetut aseet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä siviilikäytössä, mutta asedirektiivi asettaa tarkkarajaiset ehdot, joiden täytyessä voidaan kansallisesti säätää mahdollisuudesta hakea ampuma-aseen hankinta- ja hallussapitolupa myös tiettyihin A-luokan ampuma-aseisiin. Näitä niin sanottuja poikkeuslupia voidaan myöntää esimerkiksi kansallisen puolustuksen tarkoituksessa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksessa jos yleinen järjestys ja turvallisuus ei vaarannu. Lisäksi museoille ja keräilijöille voidaan myöntää yksittäisissä erityistapauksissa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla lupia A-luokan ampuma-aseisiin. Myös urheiluampujille voidaan myöntää tiettyihin A-luokan ampuma-aseisiin tiukkojen ampumaharrastusta koskevien edellytysten täytyessä lupia.

Asedirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat jatkaa olemassa olevia aselupia niille aseille, jotka siirtyvät direktiivin voimaantulon jälkeen A-luokkaan. Eli voimassa olevat ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavat lupien voimassaolo voidaan siirtymäsäännöksellä säätää olevan voimassa myös asedirektiivin täytäntöönpanon jälkeen siihen saakka, mihin ne oli myönnetty lupaehtojen edelleen täytyessä.

Edellä esitetyt muutokset ampuma-aseiden luokittelussa edellyttävät muutoksia ampuma-aselakiin. Lisäksi asedirektiivin antama mahdollisuus säätää lupien myöntämisestä poikkeuksellisesti edellyttää muutoksia

ampuma-aselakiin, lakiin vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ja asevelvollisuuslakiin.

- reserviläisperuste on riittävä

Ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden kauppa

Asedirektiivissä ampuma-aseiden etäsopimuksella tapahtuvaan kauppaa lisättiin ehtoja ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta. Jos yksityinen henkilö ostaa ampuma-aseita, aseensa tai ampumatarvikkeita etäkaupalla, niin ostajan henkilöllisyys ja aselupa on tarkistettava. Tarkistus on tehtävä viimeistään ennen luovutusta tai sen yhteydessä. Tarkistuksen tekee joko asekauppias tai –välittäjä tai viranomaisena. Ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta esitetään lisättäväksi uusi säännös ampuma-aselakiin. Säännös kattaisi kaikki ampuma-aseita tarkoitetut tilanteet, jossa ampuma-ase luovutetaan toiselle pysyvästi tai annetaan lainaan. Tunnistautumisessa hyödynnettäisiin vahvaa sähköistä tunnistamista sekä poliisin sähköistä asiointialustaa ja asetietojärjestelmää.

- aseensa osat vapaaksi seurannasta

Ampuma-aseiden merkintä

Asedirektiivissä ampuma-aseiden merkintää koskevia säännöksiä selkeytettiin, jotta voidaan parantaa ampuma-aseiden jäljitettävyyttä. Merkinnältä vaaditaan selkeyttä, pysyvyyttä ja yksilöintiä. Merkintä on tehtävä viipymättä valmistuksen jälkeen ja viimeistään ennen markkinoille saattamista tai viipymättä unionin alueelle tuonnin jälkeen.

Muutoksen johdosta ampuma-aseiden merkintää koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että merkintää koskevia säännöksiä täsmennetään ja merkinnän tekemiselle asetetaan aikarajoitus.

- muutokset ovat tarpeettomia ja alentavat aseensa arvoa

Asetietojärjestelmä

Ampuma-aseiden ja olennaisten osien jäljitettävyyden parantamiseksi ja vapaan liikkuvuuden edistämiseksi ampuma-aseet tai niiden olennaiset osat on direktiivin mukaan varustettava selkeällä, pysyvällä ja yksilöivällä merkinnällä sekä kirjattava jäsenvaltioiden arkistointijärjestelmiin. Arkistointijärjestelmiin kirjattujen tietojen on sisällettävä kaikki tiedot, joiden avulla ampuma-aseen omistaja voidaan selvittää, sekä valmistajan tai tuotemerkin nimi, valmistusmaa tai -paikka, ampuma-aseen tyyppi, merkki, malli, kaliiperi ja sarjanumero sekä ampuma-aseen runkoon tai kehykseen tehty yksilöivä merkintä. Muut olennaiset osat kuin runko tai kehys olisi kirjattava arkistointijärjestelmien sitä ampuma-asetta koskeviin tietoihin, johon osat on määrää asentaa. Sääntöjä sovelletaan ainoastaan sellaisiin markkinoille saatettaviin ampuma-aseisiin tai olennaisiin osiin, jotka valmistetaan tai tuodaan unionin alueelle 15 kuukauden kuluttua asedirektiivin muutoksen voimaantulosta tai sen jälkeen, kun taas ennen tätä päivää valmistettujen tai unionin alueelle tuotujen ampuma-aseiden ja osien osalta merkintä- ja rekisteröintivaatimukset säilyvät ennallaan.

- mahdottomia vaatimuksia, joita ei voida toteuttaa

Muutettu asedirektiivi sisältää vaatimuksen säilyttää arkistointijärjestelmiin tallennetut tiedot 30 vuotta sen jälkeen, kun asianomaiset ampuma-aseet tai olennaiset osat on hävitetty, jotta varmistetaan, että toimivaltaiset viranomaiset voivat jäljittää ampuma-aseet ja olennaiset osat hallinnollisia ja rikosoikeudellisia menettelyjä varten. Tietojen saanti sallitaan vain enintään kymmenen vuoden ajan kyseisen ampuma-aseen tai olennaisten osien hävittämisen jälkeen lupien myöntämiseksi tai peruuttamiseksi taikka tullimenettelyjä varten, mahdollisten hallinnollisten seuraamusten määrääminen mukaan lukien, ja enintään 30 vuoden ajan kyseisen ampuma-aseen tai olennaisten osien hävittämisen jälkeen, jos tietojen saanti on tarpeen rikoslainsäädännön täytäntöönpanon kannalta. Muutokset aiheuttavat muutostarpeita henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annettuun lakiin (761/2003) ja valmistellaan sen vireillä olevan uudistuksen yhteydessä.

Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä

Jäsenvaltioiden väliselle ampuma-aseita koskevalle tietojenvaihdolle tulee perustaa järjestelmä. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava sähköisesti tietoja luvista, joita on myönnetty ampuma-aseiden siirtämiseksi toiseen jäsenvaltioon, ja tietoja lupien epäämisestä turvallisuuteen tai asianomaisen henkilön luotettavuuteen liittyvistä syistä. Komissio huolehtii tietojenvaihtojärjestelmän perustamisesta ja antaa asiaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen.

Asekauppiat ja -välittäjät

Direktiivissä todetaan, että tietojenvaihto asekauppiaiden ja -välittäjien sekä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä on tärkeää arkistointijärjestelmien tehokkaan toiminnan kannalta. Sen vuoksi asekauppiaiden ja -välittäjien olisi annettava tiedot toimivaltaisille kansallisille viranomaisille ilman aiheetonta viivytystä. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi tämän helpottamiseksi otettava käyttöön asekauppiaiden ja -välittäjien saatavilla oleva tietoliikenneyhteys, johon voi sisältyä tietojen toimittaminen sähköpostitse tai suoraan tietokannan taikka muun rekisterin kautta.

- asevälittäjä on tarpeeton lisäys

Ampuma-aselain mukaan joulukuussa 2018 voimaan tulevalla muutoksella ase-elinkeinonharjoittajat ilmoittavat hankkimansa aseet ja aseiden osat sähköistä asiointia käyttämällä poliisin asetietojärjestelmään. Ennen muutoksen voimaantuloa ase-elinkeinonharjoittajalla on velvollisuus pitää tiedostoa aseista ja aseiden osista.

Direktiivimuutoksen johdosta asevälittäjiä koskeva määritelmä ehdotetaan lisättäväksi ampuma-aselakiin. Lisäksi asealan elinkeinolupaa koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi niin, että se täyttää kokonaisuutena asedirektiivin asekauppioiden valvontaa ja lupamenettelyjä koskevat sääntelyt. Samalla lakiin tehdään lakitekniisiä korjauksia päällekkäisen sääntelyn poistamiseksi.

Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta

Direktiivi edellyttää, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön säännöt, jotka koskevat ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden asianmukaista valvontaa, sekä säännöt niiden asianmukaisesta ja turvallisesta säilytyksestä. Aseet ja niiden ampumatarvikkeet eivät saa olla suoraan yhdessä saatavilla. Direktiiviin on lisätty säännös, jonka mukaan alaikäisen metsästystä tai urheiluammuntaa harrastavan vanhempi tai sellainen aikuinen, jolla on voimassa oleva aseenkantolupa tai metsästyslupa, kantaa vastuun asianmukaisesta säilyttämisestä.

Asianmukaisella valvonnalla tarkoitetaan sitä, että asianomaista ampuma-asetta tai asianomaisia ampumatarvikkeita laillisesti hallussaan pitävä henkilö valvoo niitä niiden kuljetuksen ja käytön aikana. Säilytysjärjestelyjen valvonnan tason on vastattava asianomaisten ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden määrää ja luokkaa.

- täytettävä lain määräykset

Ampuma-aselain säilytystä, kuljettamista ja huolellisuusvelvollisuutta koskevat säännökset kattavat pääosin direktiivin mukaiset vaatimukset säilytyksestä ja valvonnasta, ja lakiin esitetään muutoksen johdosta vain jotain tarkennuksia.

Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen

Jäsenvaltioiden tulee perustaa ampuma-aseluvan haltijoita koskeva seurantajärjestelmä. Osana seurantajärjestelmää myös relevantti lääketieteellinen tai psykologinen tieto tulee arvioida, mutta jäsenvaltiot päättävät itse seurantajärjestelmän yksityiskohdista ja asedirektiivin johdantokappaleessa tarkennetaan, että jäsenvaltiot päättävät itse mahdollisista lääkärin tai psykologin tarkastuksista ja niiden ajoituksesta.

Asedirektiivin muutoksen johdosta ampuma-aselakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös koskien luvanhaltijoiden seurantaa.

- perustuslain vastainen

Asedirektiivissä ei ole nimenomaista säännöstä aselupien määräaikaaisuudesta. Direktiivin mukaan jäsenvaltioilla on velvollisuus huolehtia siitä, että niillä on käytössä seurantajärjestelmä sen varmistamiseksi, että ampuma-aselupien myöntämisen edellytykset täyttyvät luvan voimassaolon ajan. Seurantajärjestelmän toiminta voi olla jatkuvaa tai ajoittaista. Järjestelmän avulla varmistetaan, että kansallisen lainsäädännön mukaiset luvan saannin edellytykset täyttyvät luvan koko voimassaolon ajan ja muun muassa asian kannalta merkityksellisiä lääketieteellisiä ja psykologisia tietoja arvioidaan. Lupa voidaan uusida tai sitä voidaan jatkaa jos lupaedellytykset täyttyvät edelleen. Seurantajärjestelmän yksityiskohdat on jätetty kansallisen lainsäädännön varaan. Direktiivi kuitenkin edellyttää, että jos jokin luvan edellytyksistä ei täyty, jäsenvaltioiden on peruutettava kyseinen lupa. Aiemmin peruuttaminen oli harkinnanvaraista.

- oltava harkinnanvarainen edelleen

Seurantajärjestelmään liittyy direktiiviin otettu vaatimus siitä, että jos jokin ampuma-aseluvan myöntämisen edellytyksistä ei enää täyty, jäsenvaltion on peruutettava kyseinen lupa. Lisäksi direktiivin mukaan B-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen lupa täytyy peruuttaa, jos havaitaan, että henkilöllä on hallussaan latauslaite, joka sopii asennettavaksi keskisytytteisiin itselataaviin kertatuliaseisiin tai lippaallisiin kertatuliaseisiin ja jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa tai kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa, jos kyse on pitkistä ampuma-aseista.

- kyse on lippaasta, mikäli teksti säilyy niin lipas voi olla huoletta vaikka 50 patruunalle

Luvan myöntämisen edellytysten täyttymistä luvan voimassaoloaikana seurataan Suomessa viranomaisvalvontana ja poliisin käytössä olevista tietojärjestelmistä saatavien tietojen tai muutoin poliisin tietoon tulevien seikkojen perusteella. Direktiivimuutoksen johdosta seurannasta ehdotetaan otettavaksi ampuma-aselakiin uusi säännös.

Ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamisen vireilletuloa ja peruuttamisen edellytyksiä säännellään ampuma-aseilla kattavasti. Direktiivimuutoksen johdosta lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös, joka koskee luvan peruuttamista niissä tapauksissa, joissa B-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen haltijalla on hallussaan direktiivissä mainittu latauslaite. Lisäksi ampuma-aselain luvan peruuttamista koskevaa säännöstä esitetään muutettavaksi niin, että kaikissa niissä tapauksissa, joissa luvan myöntämisen edellytykset eivät selkeästi enää täyty, poliisin tulisi peruuttaa lupa.

- ei perusteita

Ampuma-aselain säännöksiä tulee tarkentaa ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavien lupaedellytysten seurannan toteuttamiseksi sekä näiden lupien peruuttamista koskevien perusteiden osalta. Tähän saakka osa laissa harkinnanvaraisiksi säädetyistä peruuttamisperusteissa johtaa jatkossa peruuttamiseen ilman harkintaa. Muutoksilla ei muuteta käytäntöä, sillä nykyisinkin vastaavien perusteiden toteutuessa harkinta on johtanut ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavien lupien peruuttamiseen.

Kansallisen puolustuksen poikkeus

Yksi esityksen tavoitteista on asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdassa säädetyin kansallisen puolustuksen poikkeuksen täytäntöönpano. Samalla säädetään tarkemmin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen sisällön laintasoisista rajoista. Uusia säännöksiä esitetään annettavaksi myös aselupaa koskevasta sotilasviranomaisen lausunnosta.

Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaisi ampumarjoittelun vapaaehtoisen maanpuolustuksen piirissä ampumaharrastusperusteella. Tällöin aselupa harrastusperusteella voitaisiin myöntää pitkään keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen, jolla voidaan laukaista enintään 11 patruunaa ilman uudelleen latausta jos latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 10 patruunaa on kyseisen ampuma-aseen osa tai siihen on lisätty vastaava irroitettava latauslaite. Tämä toteuttamisvaihtoehto olisi käytännössä mahdollistanut Puolustusvoimien ampuma-aseita toimintavaltaan vastaavien aseiden luvittamisen, mutta ainoastaan pienemmällä latauslaitevetoisuuksilla.

Valmistelussa on katsottu, että olennaista vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa tapahtuvalle ampumarjoittelulle on harjoittelun tapahtuminen Puolustusvoimien aseita läheisesti muistuttavilla tai niitä mahdollisimman pitkälle vastaavilla ampuma-aseilla. Käytännössä latauslaitteen kapasiteettia koskeva rajoitus vaikuttaisi lippaan painoon, jolloin aseiden käsittelyminen olisi erilaista kuin Puolustusvoimien aseiden käsittelyminen. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena harjoittelun tavoitteen ja myös sen mielekkyyden kannalta.

Esityksen perusteella Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisena hallintotehtävänä olevan sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen sisältöön lisättäisiin sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen antaminen.

Lisäksi sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen perusteella Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle säädettäisiin mahdollisuus hakea aselupia pitkiin aseisiin itselataaviin keskisytytteistä patruunaa ampuviin kertatuliaseisiin, joilla voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos aseessa on yli kymmenen patruunan latauslaite.

Ehdotuksessa ehdotetaan myös, että reserviläisillesäädettäisiin tiettyjen edellytysten täytyessä mahdollisuus hakea aselupaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa

ampumakoulutuksessa tapahtuvaa harjoittelua varten. Henkilöistä pyydetäisiin Puolustusvoimien lausunto, jossa arvioitaisiin hakijan tarve vapaaehtoiseen ampumaharjoitteluun kansallisen puolustuksen perusteella. Käytännössä tämä tarkoittaisi niitä reserviläisiä, joilla on Puolustusvoimien määrittämä sodanajan sijoitus tai suunniteltu sijoitus ja joilla Puolustusvoimat katsoisi lausunnossaan poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksessa olevan tarve kyseiseen ampuma-aseeseen ja aseiden osaan reservin ampumataidon ylläpitämiseksi.

- erittäin sekava lisätty poikkeus, puolustusvoimien ei tule antaa mitään lausuntoja, reserviläistoiminta riittää
- pykälän on kirjoittanut henkilö, joka ei tunne aseiden toimintaa

Suomen kansallinen puolustus perustuu reserviläisarmeijaan, joka muodostetaan sijoittamiskelpoisesta reservistä. Sijoitettua reserviä koulutetaan Puolustusvoimien kertausharjoituksilla. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen kursseilla koulutetaan sekä sodan ajan tehtäviin sijoitettuja, että sijoittamattomia reserviläisiä. Sijoittamattomien reserviläisten kouluttaminen on tärkeää mahdollisimman korkealaatuisen sijoittamisohjelman takaamiseksi Puolustusvoimille ja tätä toimintaa on käytännössä mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti ainoastaan osana vapaaehtoista maanpuolustusta. Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus on osa Puolustusvoimien reservin koulutusjärjestelmää.

- lakia reserviläisistä voidaan muuttaa niin tarvittaessa, joten asevelvollisuuden suorittanut henkilö pitää olla oikeutettu harjoittelemaan ampumista

Muut henkilöt voisivat käyttää A-luokan aseita valvottuna käyttönä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa. Näillä henkilöillä voisi kuitenkin olla aselupa pitkään kertasytytteistä patruunaa ampuvaan itselataavaan kertatuliaseeseen kapasiteetiltaan pienemmällä latauslaitteella ampumaharrastusperusteella lupaedellytysten täytyessä. He voisivat halutessaan käyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa näitä ampuma-aseitaan valvottuna käyttönä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallussapitämällä kapasiteetiltaan isoilla latauslaitteilla. Tätä kautta mahdollistetaan nousujohteinen ampumakoulutukseen osallistuminen ja ampumataidon kehittäminen ja kannustetaan jokaista reserviläistä ylläpitämään reserviläisen ampumataitoa. Tarkoituksena on, että aktiivinen B-luokan ampuma-aseella harjoittelu voisi Puolustusvoimien harkinnan mukaan johtaa sellaiseen sodanajan sijoitukseen tai suunniteltuun sijoitukseen, jolla myös A-luokan ampuma-aseeseen voisi muodostua tarve kansallisen puolustuksen tarkoituksessa ja henkilö voisi saada Puolustusvoimien puoltavan lausunnon A-luokan ampuma-aseen aselupahakemusta varten. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on tarkennettu sitä, missä tilanteissa reserviläisen aktiivinen ampumaharjoittelu voidaan lukea ampumaharrastukseksi, jonka perusteella voisi hakea lupaa B-luokan ampuma-aseisiin harrastusperusteella. Lisäksi on otettava huomioon, että esityksessä ehdotetaan asedirektiivin mukaisesti ampuma-aselakiin myös siirtymäsäännöstä niihin tilanteisiin, joissa henkilöllä on erityisen vaaralliseksi ampuma-aseeksi jatkossa luokiteltavaan ampuma-aseeseen hallussapitoon oikeuttava lupa ja tämä lupa on myönnetty viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2017 ja ampuma-aseen yksilöintitiedot on ilmoitettu poliisille 12 päivänä kesäkuuta 2017 mennessä. Tällöin kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan voimassaolo jatkuisi ampuma-aselain muutosten voimaantullessa. Sama siirtymäsäännös koskee myös erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osia. Poliisin arvion mukaan ampuma-aseita, joita siirtymäsäännös koskee, on luvitettu tällä hetkellä noin 10 000 ja niitä on noin 8 500 luvanhaltijalla. Siirtymäsäännöksen nojalla myös esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöjen aselupien voimassaolo jatkuisi. Siirtymäsäännöksen nojalla hallussapidettyjä ampuma-aseita voisi myös lainata luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille kuten Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle silloin, jos lainaksisaajalla on vastaavan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa. Jäsenjärjestöt voivat myös edelleen käyttää toiminnassaan siirtymäsäännöksen nojalla hallussapitamiään ampuma-aseita ampuma-aselain säännösten mukaisesti.

Esityksellä laitetaan täytäntöön myös muut 6 artiklan mahdollistamat poikkeuslupaperusteet, kuten ampumaurheilu ja asekeräily. Lupa tiettyihin A-luokan ampuma-aseisiin ampumaurheiluperusteella voidaan myöntää henkilölle, joka pystyy osoittamaan aktiivisen harrastuneisuutensa A-luokan ampuma-aseella. Asekeräilijöiden osalta lupia A-luokan ampuma-aseisiin voidaan myöntää hyväksytyyn keräilysuunnitelman pohjalta. Lupaviranomainen voi asettaa asekeräilijän hyväksyntään ehtoja ja rajoituksia.

Esityksen vaikutukset

Vaikutukset viranomaisen toimintaan

Ehdotetuilla muutoksilla Puolustusvoimille tulee uusi rooli aselupamenettelyssä. Puolustusvoimat antaisi tietyissä tilanteissa lausunnossaan arvion Poliisihallitukselle aselupaa hakevan henkilön tarpeesta hakemuksen mukaiseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan kansallisen puolustuksen näkökulmasta. Puolustusvoimien lausunnon lähtökohtana olisi hakijan sodanajan sijoitus tai suunniteltu sijoitus ja sitä

kautta kansallisen puolustuksen vuoksi poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksessa Puolustusvoimien näin arvioidessa tarve ampuma-aidon ylläpitämiseen nimenomaan erityisen vaaralliseksi säädetyllä ampuma-aseella. Poliisihallituksen tehtäväksi jäisi lupaedellytysten arviointi muuten.

- ei lausuntoja puolustusvoimilta

Viranomaisten välistä tietojenvaihtoa lisättäisiin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Ehdotetulla muutoksella asevelvollisuuslakiin lisättäisiin sotilasviranomaisen velvollisuus antaa tiettyä erityisen vaaralliseen ampuma-aseen hankintaan ja hallussapitoon oikeuttavan aseluvan hakijasta asevelvollisuusrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskeva ilmoitus, jos sotilasviranomaisella on perusteltu syy katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella olevan sopimaton pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Esityksen mukaan Puolustusvoimat hyväksyisi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajat. Puolustusvoimat pyytäisi poliisilta lausuntoa ammunnan johtajaksi harkittavasta henkilöstä ja ilmoittaisi poliisille ammunnan johtajaksi hyväksytyt henkilöt sekä hyväksynnän peruuttamiset. Ampuma-aseisiin ehdotetuilla muutoksilla olisi vaikutusta poliisin lupahallinnon ja valvontatoiminnan työmäärään. Valvonnan merkitys ja osuus tulisi kasvamaan nykyisestä. Jatkuva seuranta tehdään tällä hetkellä sen suhteen, täyttävätkö ampuma-aseiden mukaisia lupia ja hyväksyntöjä saaneet henkilöt edelleen luvalla tai hyväksynnälle säädetyt, henkilön sopivuutta koskevat edellytykset. Ampuma-aseen aktiivinen käyttö todennetaan luvan hakemisvaiheessa, mutta käytön jatkumista tarkastellaan luvan myöntämisen jälkeen ainoastaan lyhyiden aseiden osalta. Vastaavan seurannan ulottaminen myös muihin asetyyppeihin kasvattaisi vastaavasti valvonnan edellyttämää työmäärää. Toisaalta menettely olisi omiaan edistämään yleistä järjestystä ja turvallisuutta, kun joukko ampuma-aseita saataisiin pois sellaisten luvanhaltijoiden hallusta, joilla ei ole enää käyttöä kyseisille aseille ja joiden kohdalla riski esimerkiksi ampuma-aseiden asianmukaisen säilyttämisen laiminlyömiseen voi siten olla kohonnut. Myös mahdollisuus myöntää aselupia poikkeuksellisesti erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin lisää Poliisihallituksen työmäärää sillä lupaharkinta edellyttää nykyistä tarkempia selvityksiä. Lisäksi on otettava huomioon, että osa tällä hetkellä poliisilaitoksen myöntämistä luvista siirtyy Poliisihallituksen tehtäväksi kun tiettyjä asetyyppejä käsitellään jatkossa erityisen vaarallisina ampuma-aseina. Tässä vaiheessa vaikutuksia henkilöstön määrään ei vielä voida arvioida.

Suurikapasiteettisen latauslaitteen ja itselataavan kertatuliaseen kielletyn yhdistelmän tunnistaminen ja yhdistelmän hallussapidon seuraukset edellyttävät erityisesti operatiivisessa kenttätoiminnassa olevien poliisimiesten aseteknisen ja prosessiosaamisen vahvistamista.

Peruuttamiseen tehtävät muutosehdotukset vähentäisivät viranomaisen harkinnanvaraa silloin, kun luvan myöntämisen edellytykset eivät enää henkilön kohdalla täyty, koska luvat tulisi jatkossa aina peruuttaa näissä tapauksissa. Käytännössä säännöksen muutos ei vaikuttaisi merkittävästi poliisin käytäntöön, koska luvat on peruttu jo nyt niissä tapauksissa, joissa henkilö ei ole enää esimerkiksi käyttäytymisensä tai terveydentilansa perusteella sopiva ampuma-aseen hallussapitäjäksi.

Poliisiin tulee myös tiedottaa uusista lupamenettelyistä ja lupaehdoista, mikä lisää työmäärää.

Poliisiin tulisi tehdä elinkeinoluvanhaltijoiden toiminnan tarkastukset jatkossa vähintään kerran kahdessa vuodessa. Aiemmin tarkastus tuli tehdä vuosittain. Tämä vähentäisi poliisin työmäärää tehtävien tarkastusten osalta.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla mahdollisuus saada lupa erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan kansallisen puolustuksen tarkoituksessa rajataan vain niihin henkilöihin, joilla on sodan ajan sijoitus tai suunniteltu sijoitus. Puolustusvoimat antaa lausunnossaan arvion siitä, onko henkilöllä tarve erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan kansallisen puolustuksen tarkoituksessa poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksessa. Ehdotetulla sääntelyllä on sukupuolivaikutuksia ja ihmisryhmien yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen liittyviä vaikutuksia.

Naisten vapaaehtoisen asepalveluksen loppuun asti suorittavien määrä on vuositasolla vakiintunut noin 400 - 500 naiseen. Vuonna 2018 vapaaehtoiseen asepalvelukseen haki kuitenkin ennätysmäärä eli 1516 naista. Hakijoiden määrä on ollut viime vuosina kasvussa. Reserviin on koulutettu vuodesta 1995 lähtien yhteensä yli 8100 naista. Viime vuosina noin 65- 70 prosenttia heistä on saanut johtajakoulutuksen. Varusmiespalvelukseen tulleiden miesten määrä vuositasolla on noin 25 000 miestä riippuen ikäluokan suuruudesta. Reserviläisiä on yhteensä Suomessa 900 000. Noin 70-80 miestä kieltäytyy vuosittain asepalveluksesta kokonaan ja noin 2600 miestä käy vuosittain siviilipalveluksen. Tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin olisi ehdotetun sääntelyn mukaan mahdollisuus saada aselupa kansallisen

puolustuksen tarkoituksessa vain niillä henkilöillä, jotka ovat suorittaneet asepalveluksen ja joilla on sodanajan sijoitus tai suunniteltu sijoitus. Koska pääosa asepalveluksen suorittaneista on miehiä, tulee kansallisen puolustuksen poikkeuksen perusteella myönnettävien lupien saamismahdollisuus kohdistumaan pääosin miehiin

Ehdotetuilla muutoksilla edistetään yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä ja poliisin tehokasta lupavalvontaa muun muassa parantamalla ampuma-aseiden ja aseiden osien jäljitettävyyttä, tehostamalla aselupien lupaedellytysten voimassaolon seuranta ja selkeyttämällä asealan elinkeinolupamenettelyä. Ehdotetut muutokset ampuma-aseiden jäljitettävyyteen parantamiseen liittyen edistävät poliisin mahdollisuuksia estää, paljastaa ja selvittää rikoksia.

Ehdotetuilla siirtymäsäännöksillä sekä 68 a §:ään lisättäväksi ehdotettavalla säännöksellä siitä, että myöskään luvattoman latauslaitteen oma-aloitteisesta ilmoittamisesta poliisille ja sen luovuttamisesta poliisin haltuun ei seuraisi ampuma-aselain nojalla myönnettyjen lupien tai hyväksyntöjen peruuttamista pyritään siihen, että henkilöt luopuisivat oma-aloitteisesti asedirektiivin myötä luvattomiksi tulevista latauslaitteista.

Tarkennus ampuma-aseiden osien luvanvaraisuutta koskevaan poikkeukseen tarkoittaisi sitä, että osia saisi hankkia käytännössä varaosiksi ampuma-aseeseen, jonka hankkimiseen ja hallussapitoon henkilöllä olisi lupa. Mikäli tarkoitus olisi koota osista toinen ase, tulisi tähän tarkoitukseen hakea aselupaa.

Ehdotetuilla muutoksilla ei olisi vaikutusta ampuma-aseiden historiallisia ja kulttuurisia arvoja ylläpitävään asekeräilyyn huolimatta siitä, että asekeräily otettiin direktiivin soveltamisalaan. Direktiivi ja sen nojalla ehdotetut muutokset ampuma-aselakiin mahdollistavat edelleen aselupien myöntämisen asekeräilyä varten myös erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin.

- väitteet viimeisessä kappaleessa eivät pidä paikkaansa

Ympäristövaikutukset

Ehdotus ohjaa kuluttajien käyttäytymistä ampuma-aseiden hankinnassa. Kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden hallussapidon rajoitusten vuoksi kuluttajien tulee tilanteissa, joissa heillä ei ole sellaista ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa, joka oikeuttaisi kyseisen latauslaitteen hallussapitoon, joko myydä latauslaite sen hankintaan oikeutetulle tai luovuttaa se valtiolle romutettavaksi. Valtio ei maksa romutettavaksi toimitettavasta latauslaitteesta korvausta. Sääntelyn ohjatessa käyttämään ampumaharrastuksessa ja -kilpailussa kapasiteetiltaan pienempiä latauslaitteita, myös patruunoiden käytössä ohjataan harkittuun käyttöön ja sitä kautta patruunoiden käytön vähentämiseen. Tällä on ympäristön kuormitusta vähentäviä vaikutuksia.

- perusteeton kappale

ASIAN VALMISTELU

Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Hallituksen esitysluonnos lähetettiin lausuntokierrokselle x.x.2018, lausuntoa pyydettiin xx taholta. Lausunnon antoi xx tahoa, jotka olivat

Riippuvuus muista esityksistä

Sisäministeriössä valmistellaan hallituksen esitystä laiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) muuttamisesta. Lakia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa sovelletaan ampuma-aselain mukaiseen tiedostojen pitämiseen, käyttöön, tietojen luovuttamiseen ja tietojen poistamiseen siltä osin, kuin niistä ei ole annettu tarkempia säännöksiä ampuma-aseilaisissa. Tämän esityksen ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamista koskevan esityksen valmistelussa on otettu huomioon asedirektiivin muutoksen aiheuttamat muutosvaatimukset henkilötietojen merkitsemiseen, säilyttämiseen ja poistamiseen. Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamista koskeva esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevälistuntokaudella 2018.

- voidaan valmistella vasta sen jälkeen kun ampuma-aselaki on hyväksytty

